IMF gözüyle dünya ekonomisi:

Riskler var ama büyüme sürecek

Son IMF raporuna göre dünya ekonomisi iyiye doğru gidiyor. Büyüme bu yıl da, gelecek yıl da yüksek olacak. Ama sorunlar devam ediyor. IMF, "ABD, AB, Çin ve Japonya gerekli önlemleri almalı" diyor

→ Aydın DEMİRER

Uluslararası Para Fonu (IMF) nisan ayı sonunda, dünya ekonomisini bütün ayrıntılarıyla masaya yatıran bir rapor hazırladı.

Rapor, genelde iyimser. İki yıldır devam eden büyüme trendinin devam edeceğini iddia ediyor. Dünya ekonomisindeki risklerin de bu olumlu havadan yararlanılarak ortadan kaldırılabileceğini söylüyor. Riskleri de teker teker sayıyor:

ABD'nin cari işlemler ve bütçe açıkları, Çin'in yuanın değerini düşük tutma politikası, Avrupa'da esnek istihdam politikalarının uygulanamaması, petrol fiyatlarındaki artışın neden olduğu uluslararası ticari dengesizlikler... Raporda, ayrıca, gelecek yıla ilişkin büyüme tahminleri de yer alıyor.

Bu raporun bir özetini veriyoruz. Ayrıca, her üst başlık için IMF'nin bakışını açıklayan bir bölümden sonra, o konudaki mevcut durumu anlatan ikinci bir bölüm koyduk.

1 BÜYÜME

IMF NE DİYOR?

IMF'nin nisan ayının sonunda hazırladığı rapora göre, dünya ekonomisi genelde sağlıklı görünüyor. Dünyadaki bütün ekonomiler büyüyor. Global büyüme, geçtiğimiz iki yılda olduğu gibi, bu yıl da sürecek. IMF üyeleri arasında, bu yıl ekonomilerinin küçüleceğini düşünen üç ülke var. Bunlar Ekvator Ginesi, Seyşel Adaları ve Zimbabve. IMF içinde bulunduğumuz yıl içerisinde global büyümenin yüzde 4,9'luk bir hıza ulaşabileceğini de belirtiyor.

DURUM NE?

Dünya ekonomisi iki yıldan beri artan petrol fiyatlarına ve yükselen faizlere rağmen yüzde 3 - yüzde 4 aralığında büyüyor. İki yıldır elde edilen büyüme, son 25 yılın en başarılı sonuçlarından biri olarak kabul ediliyor. The Economist Dergisi'nin yaptığı çalışmaya göre, son bir yıl içerisinde, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin hepsinin pozitif büyüme gerçekleştirdiği görülüyor.

2 RİSKLER

IMF NE DİYOR?

Büyümedeki bu önemli gelişmeye rağmen, her şey toz pembe değil. Dünya ekonomisinde önemli riskler de mevcut. Özellikle ABD'nin, Avrupa Birliği'nin, Japonya'nın ve Çin'in şimdiden önlem alması gerekiyor. Uluslararası ticaretteki büyük çaplı dengesizlikler ekonomileri tehdit ediyor. Özellikle de ABD'nin cari açığı tehlikeli boyutlarda.

DURUM NE?

Çin Komünist Partisi yuanın değerini düşük tutmayı düşünüyor.

Ülkeler gerçekten de yapmaları gerekenleri yapmıyorlar. İşin tuhafı, her ülke, gereğini yapmadığı gerekçesiyle başkasını suçluyor. ABD, cari açığını azaltacak, tasarrufu artıracak, bütçe açığını düşürecek önemleri almıyor. Avrupa Birliği, işsizliği azaltacak, ekonomilerini hızlı büyütecek liberal kararlar alma yönünde isteksiz davranıyor. Çin, yuanın değerini düşük tutmayı sürdürüyor ve uyarılara kulaklarını tıkıyor.

3 TAHMİNLER

IMF NE DİYOR?

IMF'nin bu yıla ve gelecek yıla ilişkin GSYİH büyüme tahminleri şöyle: ABD bu yıl yüzde 3,4, gelecek yıl ise yüzde 3,3 büyüyecek. Avro bölgesinde yer alan AB ülkeleri için ise tahmin, bu yıl yüzde 2, gelecek yıl yüzde 1,9. Japonya'nın bu yıl yüzde 2,8, gelecek yıl ise yüzde 2,1 oranında büyümesi bekleniyor. Afrika'da Alt Sahra ülkelerinin bu yıl yüzde 5,8 oranında büyümesi bekleniyor ki, bu son 30 yılın rekoru. IMF'nin hazırladığı raporda, içinde bulunduğumuz yılda Çin'in yüzde 9,5, Hindistan'ın ise yüzde 7,3 oranında büyüyecekleri tahmin ediliyor. Gelecek yıl her iki ülkenin büyüme hızında küçük düşüşler bekleniyor. IMF Baş Ekonomisti Raghuram Rajan, bu ortamın gerekli önlemleri almak için son derece müsait olduğunu, her zaman bu kadar olumlu bir havanın yakalanamayacağını söylüyor.

Rajan "fırsat kaçırılmamalı" diyor.

DURUM NE?

Aslında, dünya ekonomisinde çok hassas noktalar var. ABD'nin her yıl daha büyük bir hızla büyüyen cari işlemler açığı gibi. Bu hassas dengelerden birinin bozulması, uluslararası düzeyde bir kaosa neden olabilir. Ekonomistleri en çok endişelendiren durum da bu.

4 ABD

IMF NE DİYOR?

IMF Baş Ekonomisti Rajan, ABD'nin tasarruf oranını mutlaka artırması gerekliliği üzerinde duruyor. Bunun için de, Bush yönetiminin, geçmiş dönemde olduğundan çok daha hızlı hareket etmesi gerektiğini söylüyor. Bush ve ABD ekonomi yönetimi, bütçe açığının 2009 yılına kadar yarı yarıya indirmeyi planladıklarını söylüyor. Bu da GSYİH'nin yüzde 2'sine tekabül ediyor.

DURUM NE?

Bush yönetimi yıllardır söz vermesine rağmen bütçe açığını azaltmıyor. IMF'nin, ABD'ye önerisi, vergileri artırmak. Bu şekilde ABD vatandaşlarının tüketim çılgınlığını da frenlemek mümkün olabilecek. Tüketime giden paralar da tasarrufa yönebilecek.

ABD Hazinesi ise, çözüm olarak, Japonya, Almanya, Fransa ve Çin gibi ülkelerin büyüme hızlarını artırmalarını ve ABD mallarına daha çok talep göstermelerini öneriyor.

5 ÇİN

IMF NE DİYOR?

Çin'in ABD ile olan ticari ilişkilerinde büyük oranda cari fazla vermesi, bunun dışında, yuanın değerini düşük tutmayı sürdürmesi (son bir yıl içerisinde iki kez yuanın değerini artırdı ama bu küçük oranlarda olduğu için kimseyi tatmin etmedi. ABD Hazine Bakanlığı, geçenlerde yaptığı açıklamada, Çin'in bugüne kadar, bu konuda son derece isteksiz davrandığını vurguladı) IMF'yi rahatsız ediyor. IMF'nin Çin'den istediği, Çin vatandaşları ve şirketlerinin, ABD'den daha çok mal ve hizmet alacak bir ortamın oluşturulması... IMF'nin söylediğine göre, diğer Asya ülkeleri de Çin gibi ulusal paralarının değerini düşük tutarak, ABD ile ticaretlerinde kazanç elde ediyor.

DURUM NE?

Doların değeri dünya çapında düşük seyrediyor. Bu durum, aslında, ABD ihraç mallarına talep getireceği için Amerika'nın cari açığını yavaş yavaş azaltmasına yol açabilir. Bu da, Bush yönetimi için bir avantaj oluşturabilir.